

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Кристина Борисова

на дисертационен труд за присъждане на научна и образователна
степен „доктор“ по професионално направление

3.5. Обществени комуникации и информационни науки
(Журналистика – Графичен дизайн) на тема

ЗНАКОВИ ПРОЦЕСИ НА ШРИФТА В СЪВРЕМЕННАТА ГРАФИЧНА КОМУНИКАЦИЯ

Докторант Георги Иванов

Научен ръководител:

Проф. Веселина Вълканова

С огромен интерес и изключително детайлно се запознах с труда на докторанта Георги Иванов, разглеждащ проблемите на шрифта в графичната комуникация. Определено мога да твърдя, че докторантът е подбрал към този така актуален и наболял проблем с необходимата вещина и прецизност. Ако погледнем към въпроса непредубедено, ще открием доста „премълчавани“ зони, които първоначално изглеждат някак уж „елементарни“, „първични“ и не подлежащи на обсъждане. В моята преподавателска практика ми се случва да се натъквам на питане, задавано от студентите – „Къде какъв шрифт да използваме?“ На пръв поглед изглежда несъществен и най-вече непрофесионален въпрос, обаче, ако вникнем в неговата същност, ще видим, че не е толкова безумен, колкото изглежда.

Шрифта е своеобразна магия, която въздейства на зрителя/читателя не само с вербалното послание, но и с графичното си такова. А то – графичното – е сложна корелация между линии, посоки, обеми, взаимовръзка между светло и тъмно. Цялата

тази амалгама от елементи всъщност създава онова нееднозначно нещо, наречено „усещане за шрифт“, което освен друго се претопява в цялостното нюансиране на крайния продукт – било то реклама, плакат или корица, или каквото и да било друго от сферата на печатния и непечатния дизайн.

Отделните части на настоящия дисертационен труд съдържат обстоен преглед на основните понятия, с които борави автора, сериозен анализ на историческите процеси и зависимости, довели до изграждането на определени шрифтови групи, тяхното използване в исторически план, задълбочено се разглеждат сферите на асоциативно свързване на определен шрифт към определен епоха, религия или национална обвързаност.

Определено мога да кажа, че както е посочено в анонса към работата на Георги Иванов, тъкмо този план на определянето на отделните шрифтови начертания е относително слабо застъпен като обект на изследване у нас, а нуждата от подобен анализ е належаща, съдейки по актуалните ситуации в не само шрифтовия, но и в графичния дизайн.

Отбелязвайки сериозната работа по анализиране на историческите и графични процеси, бих искала да се спра по-обстойно на последната част от дисертационния труд на автора, а именно проведената от него анкета и резултатите от нея. Това всъщност е квинтесенцията на всичко написано дотук, нещо като „проверка“ на изводите от предходните глави.

Като начало, бих отбелязала прецизния подбор на анализирани шрифтове, които във висока степен покриват основните начертания и стилове, имащи място в шрифтовия дизайн и графичния такъв като цяло. Въпросите в анкетата също така са достатъчно изчерпателни, за да послужат за база за категорични изводи, базирани на предишните тези. Тези анализи са наистина убедителни, но бих могла да препоръчам следните няколко акцента. В някои от случаите при анкетите има позиции, в които анкетираните (нито един от тях) не са посочили съответната точка. Тоест, имаме 0% избор. Този факт, сам по себе си, също би трябвало да подлежи на внимание, и, както точно и прецизно се осъществява разбор на наличните проценти (защо са толкова, и на

какво се дължи това), би трябвало и липсата на каквито и да било такива да е индикация за не/съществуващ процес – достоен факт за анализ също.

Също така трудът на Георги Иванов, според мен, има изключителен потенциал да се развива и в бъдеще, като например, анкетите да се проведат не само в план професионалисти/непрофесионалисти, ами да се разпростира в план анкетиране и на хора от различни националности, като това би допринесло за още по-обстоен анализ на заложените в настоящия труд тези. Пределно ми е ясно, че това на този етап няма как да се осъществи, но би могло да се заложи като цел за бъдещо развитие на изследването, което, убедена съм, няма да остане само и единствено по прашните рафтове на библиотечния фонд.

Приятно съм изненадана от наличието на илюстративен материал, интегриран в текста – нещо, което по принцип се отрича от традиционалистите при писането на докторски дисертации, но според мен е абсолютно необходимо и подкрепящо авторските тези и заключения. В този план бих могла да препоръчам да има и още от споменатия илюстративен материал, особено ако (на което се надявам) настоящия труд бъде издаден като самостоятелен, с цел подпомагащ не само обучителния процес в специалности, които имат за цел разискване на посочените въпроси, но и като помагало за графични дизайнери и просто хора, интересувани се от поставените проблеми.

Също така прави впечатление и приведения внушителен списък от библиография, като тук мога да отбележа, че за ресурс са използвани не само теоретици, но и доказали се с практиката си доайени на шрифта и типографията – факт, който сам по себе си потвърждава многопластовостта и разнообразието на гледни точки, застъпени в настоящия труд.

С оглед на всичко казано до тук, убедено препоръчвам на научното жури да присъди научната и образователна степен „доктор” на Георги Иванов за труда му „Знакови процеси на шрифта в съвременната графична комуникация”.

Доц. д-р Кристина Борисова

София

Февруари 2018